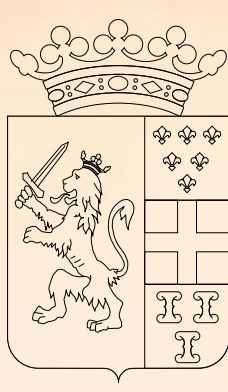

80 JAAR

VRIJHEID

Samen herdenken en vieren we onze vrijheid

ACTIVITEITEN 80 JAAR VRIJHEID

We staan stil bij een bijzonder moment in onze geschiedenis: 80 jaar vrijheid.

Dit jubileum herinnert ons aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, toen Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen werden bevrijd.

De vrijheid die sindsdien centraal staat in ons dagelijks leven, maar die nooit als vanzelfsprekend mag worden beschouwd.

In het kader van deze herdenking worden diverse speciale activiteiten georganiseerd om samen stil te staan bij het verleden en om de waarde van de vrijheid samen te vieren.

Van inspirerende lezingen tot indrukwekkende herdenkingen, educatieve programma's voor jong en oud en feestelijke evenementen die ons als gemeenschap samenbrengen. Deze agenda geeft een overzicht van alle activiteiten in onze gemeente rondom 80 jaar vrijheid en biedt voor iedereen iets waardevols.

Laten we samen 80 jaar vrijheid herdenken, vieren, koesteren en de boodschap van vrijheid doorgeven aan toekomstige generaties.

Canadese bevrijders rijden Oosterstraat binnen.
Bron: Cecile Schueler (Archief Museum Nijkerk)

De bevrijding van Nederland duurde 11 maanden

In september 2024 is het 80 jaar geleden dat de eerste geallieerde soldaten voet op Nederlandse bodem zetten. In de 11 maanden die volgden werd de rest van ons Koninkrijk bevrijd. Op 20 april 1945 werd Nijkerk bevrijd.

Van september 2024 tot en met augustus 2025 staat Nederland stil bij dit 80-jarig lustrum. Samen met alle betrokken organisaties en gemeenten wil het kabinet er een gedenkwaardige viering van maken. Want vrijheid, democratie en de rechtsstaat zijn niet vanzelfsprekend. Deze moeten we koesteren, uitdragen en beschermen.

Eindelijk vrij! Feest bij de toren van Nijkerk. Bron: Cecile Schueler (Archief Museum Nijkerk)

Nog 2 weken in de frontlinie

Aan het eind van de oorlog komt Nijkerk onder 'friendly fire' te liggen. Het Canadese leger beschiet Nijkerk om de daar nog aanwezige Duitsers te verjagen.

Dagenlang komen de Nijkerkers hun huizen niet uit vanwege de heftige beschietingen. Op 20 april 1945 bevrijden de Canadezen Nijkerk en vluchten de laatste Duitsers. Nijkerk is nu weliswaar vrij, maar aan de andere kant van de Laak, vlakbij Nijkerk, hebben de Duitsers nog de macht. De stad Nijkerk ligt zo nog twee weken in de frontlinie, tot de Duitsers zich op 5 mei overgeven.

Oorlogsmonument in Nijkerk

In 1948, enkele jaren na de bevrijding, werd in het Van Reenenpark een monument onthuld ter nagedachtenis aan de oorlogsslachtoffers. In de fundering van het monument is een koker ingemetseld met de namen van omgekomen stadsgenoten. Deze werd geplaatst door een zoon van de familie Van den Akker, die zijn ouders, broer en zus verloor tijdens de beschietingen in april 1945. Het monument herinnert ons aan de zware tol die de oorlog eiste en houdt de herinnering aan de slachtoffers levend.

Het monument voor Walter Strang in Hoevelaken

In 2006 werd in Hoevelaken een monument opgericht ter nagedachtenis aan sergeant Walter Strang, een Schots-Canadese militair die bij de bevrijding van Hoevelaken op 19 april 1945 omkwam door een Duitse mortieraanval. Hij staat symbool voor alle Canadese bevrijders van Hoevelaken.

Vrijheidsmonument in Nijkerkerveen

Ook in Nijkerkerveen heeft de Tweede Wereldoorlog diepe sporen nagelaten. Om de verhalen en geschiedenis levend te houden, nam het Oranjecomité Nijkerkerveen het initiatief voor een monument. Er werd gekozen voor een vredesmonument dat niet alleen herinnert aan het verleden, maar ook een boodschap van hoop en verbondenheid voor de toekomst uitstraalt. Het Vrijheidsmonument "Vrijheid uit Liefde", gemaakt door de lokale kunstenaar Jan-Carel Koster, heeft een prominente plek op het Veense plein.

Herdenken en vieren van vrijheid helpen ons om onze geschiedenis te begrijpen, de huidige vrijheid te waarderen, slachtoffers te eren, en bewust te blijven van onze verantwoordelijkheden voor de toekomst.

"Vrede op aarde is meer dan een onbereikbaar ideaal. Meer dan een ster aan de hemel. Vrede op aarde begint heel dichtbij. Thuis. In de straat. In de buurt. Op de club. In eigen dorp of stad. Ieder kan, op zijn of haar eigen manier aan die vrede bijdragen door verbindingen te zoeken."

Koning Willem-Alexander
(Kersttoespraak 2013)

VOORWOORD

Vrijheid is niet vanzelfsprekend. Het is een kostbaar goed dat met grote offers is verkregen door iedereen die hier op zijn of haar manier aan heeft bijgedragen. Dit jaar eren we al die mannen en vrouwen die streden voor onze huidige vrijheid van vereniging, geloof, meningsuiting en bescherming van etnische groepen. Deze dappere mensen offerden hun leven of vrijheid op voor iets dat in feite een geboorterecht is. Zij toonden moed, kracht en vasthoudendheid voor een beter leven.

Iedereen heeft een ander idee over vrijheid. Hoe vrij voelt u zich en wat betekent vrijheid voor u? Heeft u daar wel eens gesprekken over? Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om deze verworven vrijheid door te geven aan de volgende generatie. We mogen de mensen die hun leven hebben geofferd of zich belangeloos hebben ingezet nooit vergeten. Dat ze voor ons geen naam of gezicht hebben, maakt hun daden niet minder waardevol. Het waren misschien gewone mensen maar hun daden waren dat alles allerminst.

Laten we op 20 april, de dag dat de gemeente bevrijd werd, samen de vlag uithangen en de vrijheid vieren. Laten we deze dag gebruiken om onze dankbaarheid te tonen en onze verbondenheid te versterken. Samen kunnen we ervoor zorgen dat we met elkaar de vele gezichten van vrijheid blijven ervaren en wellicht nieuwe ontdekken.

Marianne Klein
Wethouder gemeente Nijkerk

Terugplaatsing helm bij gedenkteken gesneuvelde militairen

Op woensdag 5 maart om 15.30 uur onthult burgemeester Tinet de Jonge-Ruitenbeek de helm bij het monument en plant zij hyacinten om deze plechtigheid extra betekenis te geven. Er wordt een bijzondere ceremonie gehouden bij het gedenkteken aan de Bruins Slotlaan, die vroeger bekendstond als de Lazarussteeg.

Op 12 mei 1940 sneuvelden hier twee Nederlandse militairen, korporaal der huzaren R.J. Scholten en dienstplichtig huzaar L.G. Onstenk, tijdens de oorlogshandelingen in Nijkerk. Vlak tegenover de plek waar zij het leven lieten, werd op 20 juni 1940 een monument onthuld. Deze plechtigheid bracht destijds vele oud-strijdmakkers, familieleden en hoogwaardigheidsbekleders samen om hun nagedachtenis te eren.

Als teken van respect en herinnering wordt bij dit monument een helm teruggelegd, een symbolisch gebaar dat hun offer blijvend eert. Iedereen is welkom om stil te staan bij deze gebeurtenis en de herinnering aan Scholten en Onstenk levend te houden.

Dinsdagen 4, 11, 18 en 25 maart

Cursus: Duik in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog

(in 4 lessen)

Ben jij benieuwd naar de gebeurtenissen die de wereld voorgoed hebben veranderd? Schrijf je dan in voor onze boeiende cursus over de Tweede Wereldoorlog, waarin je in vier lessen alles te weten komt over deze cruciale periode in onze geschiedenis.

Als je je kennis wilt verdiepen en de impact van deze wereldwijde tragedie beter wilt begrijpen, is dit je kans. Schrijf je in en verdiep je in een van de belangrijkste periodes uit de wereldgeschiedenis.

Data: Tijd: 19.30 - 21.30 uur
Locatie: Corlaer College
Kosten: €85 per persoon
Info en aanmelden: <https://vu-nijkerk.nl>

18 maart - Bibliotheek Hoevelaken

Oorlog en Vrijheid: Herdenkingslezing

Beleef een inspirerende avond tijdens de 90e Boekenweek. In het kader van 80 jaar vrijheid, duiken we in de geschiedenis van de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Auteur Erlend van Ark maakt de geschiedenis van WO1 en WO2 begrijpelijk met kaarten en beelden. Samen herdenken we het verleden en vieren we vrijheid!

Tijd: 19:30 - 22:00 uur
Kosten: €7,50 beperkt aantal plaatsen.
Info en aanmelden: www.bibliotheeknijkerk.nl

31 maart - Kruiskerk Venestraat 44 Nijkerk

Lezing over kamp Sobibor

Er reed een trein naar Sobibor... een zin die veel gebruikt is door Jules Schelvis, destijds een overlevende uit dat kamp. Hij deed veel onderzoek. De sporen zijn verdwenen, toch zijn er door die spaarzame overlevenden naderhand verhalen opgetekend over dit kamp. Er zijn 19 treinen vanuit Kamp Westerbork met in totaal 34.313 mensen naar kamp Sobibor aan de oostgrens van Polen gereden. In die treinen zaten ook Joden uit de Joodse Gemeenschap van Nijkerk, die in april 1943 werden opgepakt om gedeporteerd te worden.

Saskia Poelman, historicus en werkzaam bij Herinneringscentrum Kamp Westerbork komt deze geschiedenis met ons delen.

Tijd: 20:00 - 22:00 uur
Toegang: €5,- incl. een kopje koffie of thee.
Info via Vorming en Toerusting Nijkerk,
Bea Berends-van de Weijer, voorzitter 06 10477789

7, 14 en 28 april, 5 en 12 mei

Aan tafel in oorlogstijd Live gesprekken over 80 jaar vrijheid

In vijf live videostreams besteden Museum Nijkerk en nijkerk.nieuws.nl aandacht aan een aantal facetten van de Tweede Wereldoorlog. Dat doen we door in het museum "Aan tafel met" verschillende mensen daarover van gedachten te wisselen.

In het centrum van de expositie in Museum Nijkerk staat een 'oorlogstafel' waar journalist Ely Hackmann van Nijkerk Nieuws op vijf maandagen van 17:00 - 18:00 uur met diverse groepen Nijkerkers in gesprek gaat over vrijheid in de breedte, gekoppeld aan 80 jaar vrijheid.

We beginnen op 7 april met veiligheid, 14 april staat het verzet centraal. Op 28 april gaan we dieper in op de manier waarop we de jeugd moeten blijven vertellen over de oorlog. Op 5 mei staat de Bevrijdingsdag zelf centraal. In de laatste uitzending op 12 mei vragen we ons af wat de vrijheid om anders te zijn, eigenlijk betekent.

Naast deze onderwerpen besteedt Nijkerk Nieuws elke week aandacht aan de agenda van 80 jaar vrijheid.

De uitzendingen worden muzikaal omlijst door het Nijkerks Stedelijk Fanfare Corps en zijn live te zien op nijkerk.nieuws.nl, museumnijkerk.nl en [A1 mediagroep](http://A1mediagroep.com).

Meer informatie: www.museumnijkerk.nl

11 april tot oktober - Museum Nijkerk

KunstKijk op Nijkerks Erfgoed – 80 jaar vrijheid expositie

Twaalf lokale kunstenaars hebben zich laten inspireren door de collectie van Museum Nijkerk en creëren een nieuw kunstwerk rondom het thema 80 jaar vrijheid. Het creatieve proces – van schets tot eindresultaat – wordt zichtbaar in beeld en woord, waardoor bezoekers niet alleen het kunstwerk, maar ook de artistieke reis ernaartoe beleven.

De expositie toont een diversiteit aan kunstvormen, van textiel en keramiek tot brons, poëzie en illustratie. De kunstwerken maken deel uit van een bredere tentoonstelling met museale objecten over 80 jaar vrijheid.

Meer informatie: www.museumnijkerk.nl

11 april - Bibliotheek Nijkerk

Herdenkingslezing: Lied van Verzet

Op vrijdag 11 april 2025 organiseert de bibliotheek in Nijkerk een bijzondere lezing ter gelegenheid van 80 jaar vrijheid. Centraal staat het boek *Lied van Verzet*, over het leven van Lin Jaldati en Eberhard Rebling. Dit kunstenaarsduo bracht Jiddische liederen ten gehore, maar werd tijdens de Tweede Wereldoorlog gedwongen onder te duiken in villa 't Hooze Nest.

Vertaler Rimco Spanjer, een goede vriend van Rebling, vertelt hun indrukwekkende verhaal over muziek, moed en overleven. Met beeld- en muziekfragmenten brengt hij de geschiedenis tot leven.

Tijd: 19:30 - 22:00 uur
Kosten: €7,50
Info en aanmelden: www.bibliotheeknijkerk.nl

11 april t/m 30 mei

Expositie in 't Veense Hart Nijkerkerveen

Lotgevallen in 't Veen 1940 - 1945

De volgende gebeurtenissen worden nader belicht tijdens deze kleine expositie:

Beert van den Akker: Tijdens de inval van de Duitsers in mei 1940 wordt de dienstplichtige soldaat Beert van den Akker uit Nijkerkerveen op 13 mei dodelijk getroffen door Duits vuur. Samen met zijn maat hield hij dapper stand in Ochten waar de Betuwestelling de Duitsers tegen moest houden. Na drie dagen strijd veroveren de Duitsers alsnog de stelling. Een struikelsteen in de Van Dijkhuizenstraat houdt deze gebeurtenis levend.

Tijmen Doppenberg: In november 1944 wordt de 11-jarige Tijmen dodelijk getroffen door een Engels jachtvliegtuig. Hij was aan het spelen in de achtertuin bij familie in de Schoolstraat toen de Engelsen het vuur openden en Tijmen dodelijk troffen. Een noodlottige geschiedenis.

Bunker Pantherstelling Weldammerlaan: Vanaf februari 1945 bouwen en graven de Duitsers middels de organisatie Todt een nieuwe verdedigingslinie, de zogenaamde Pantherstelling. Deze linie liep deels door Nijkerkerveen. Krijgsgevangenen en Nederlandse dwangarbeiders moesten het werk verrichten. Het materiaal werd via de Nijkerkse haven aangevoerd en door onder andere Veense boeren verplicht naar de werkzaamheden vervoerd. De bunker op de Weldammerlaan is een restant van de Pantherstelling.

Beschieting kerktoren: Op 18 april 1945 als het front langs de Laak loopt en het Veen eigenlijk al bevrijd is, wordt de toren van de grote kerk van Nijkerkerveen nog getroffen door vijandelijke artillerie. Vanaf richting Amersfoort schieten de Duitsers de toren van de kerk in puin.

11 april - Vredeskerk Nijkerk

Productie 'Glorious Day'

In samenwerking met de Vredeskerk brengt het Gospelkoor El Elyon uit Barneveld de productie 'Glorious Day'. Het is de moderne versie van het klassieke paasverhaal van Lijden en Opstanding waarbij op een unieke en indringende manier een link wordt gelegd naar de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding van Nijkerk op 20 april 1945. Om dat te ondersteunen is er een samenwerking met Museum Nijkerk voor tekst en beeldmateriaal.

De productie wordt uitgevoerd met twee vertellers, afgewisseld met veel zang, zowel gospelnummers als reguliere nummers.

Locatie: Van Reenenpark 23 te Nijkerk
Tijd: 20.00 uur - 21.30 uur
Kosten: Gratis (na afloop collecte)
Aanmelden is niet nodig en vol=vol.

12 april - Streams Breede Beek Nijkerk

Voorstelling: We'll meet again

Met de voorstelling 'We'll meet again' staat zangtrio The Forces Sweethearts stil bij 80 jaar vrijheid in Nederland. Herinneringen worden tot leven gebracht dankzij muziek uit de jaren '30, '40 en '50, afgewisseld met pakkende gedichten en anekdotes uit de tijd rondom de Tweede Wereldoorlog. Bekende hits van onder anderen Vera Lynn, Doris Day en The Andrews Sisters komen voorbij. Denk aan liedjes als 'Bei mir bist du schön', 'Rum and coca cola' 'Those were the days' en natuurlijk 'We'll meet again'. Dankzij hun prachtige driestemmigheid, swingende danspassen en stijlvolle outfits maken The Forces Sweethearts deze voorstelling tot een feest der herkenning.

Aanvang: 20:15 uur
Kosten: €20,- (excl. servicekosten) incl. drankje.
Tickets: www.streamsbredebeek.nl

15 april - Nijkerk

Herdenkingslunch Gedenkraam oud-gemeentehuis

Op de plek waar in 1944 ruim 30 Nijkerkse mannen werden gegijzeld, brengt Museum Nijkerk-voorzitter Jan Cozijnsen samen met Nijkerk Cultuur & Creatief dit aangrijpende verhaal tot leven. Met historische foto's en een toelichting op het herdenkingsraam ervaart u de geschiedenis op indringende wijze.

Iedereen is welkom tussen 12.00 en 13.30 uur om een broodje en koffie/thee te nuttigen en de geschiedenis te beleven in de voormalige trouwzaal. Aanmelden is niet nodig.

Meer informatie: www.museumnijkerk.nl

16 april - De Stuw, Hoevelaken

80 jaar vrijheid en de betekenis voor vrouwen

Georganiseerd door Vrouwen van Nu,
afdeling Hoevelaken

Op deze verenigingsavond vertelt Aly Meuleman over haar jeugd tijdens de oorlog en de joodse onderduikster bij haar thuis. Ze deelt herinneringen en tekeningen uit haar memoires. Na de pauze spreekt de heer Dompseleer (Stichting Oktober '44 Putten) over de gevolgen van de Razzia van Putten, ook voor vrouwen.

Toegang: gratis voor leden, €5,- voor niet-leden (incl. koffie/thee).

Voor: alle vrouwen in Hoevelaken, Nijkerk e.o.

Inloop: 19:30 uur, start: 20:00 uur.

Meer info en aanmelden:
bestuur@vrouwenvannuhoevelaken.nl

16 april - Museum Nijkerk

Opening Belevingsobject Westerborkpad

Op de stoep voor Museum Nijkerk wordt een Westerbork belevingsobject geplaatst, een van de zeven op de Veluwe. Via geluid en een draaiknop zijn hier verhalen te horen over de Joodse geschiedenis. In Nijkerk staat het levensverhaal van Bep en Anna Hammelburg centraal. De zusjes overleefden de oorlog, maar hun ouders, Isaac en Judith, werden vermoord. De opening wordt verricht door Jan Dokter, initiatiefnemer van het Westerborkpad en de wethouder. Aansluitend is de expositie te bezichtigen. Iedereen is welkom.

Tijd: 15:00 uur
Meer informatie: www.museumnijkerk.nl

21 april t/m 5 mei

Activiteiten Werkgroep Veenestraat

Op 20 april 1945 bevrijdden de geallieerden (Canadezen) Nijkerk. De belangrijke route van Zuid naar Noord liep als vanouds via de Veenestraat.

We vieren dit met o.a.:

- ◇ Originele vlaggen uit de tijd van WOII.
- ◇ Raamfoto's en originele affiches en kranten uit de oorlogstijd.
- ◇ Videobeeldmateriaal van Nijkerk tijdens en kort na de oorlog, te zien op meerdere plekken in de straat.
- ◇ Spandoek met de route die de bevrijders namen.
- ◇ Op 3 mei 2025 een doedelzakspeler en een aantal legervoertuigen, die later op de standplaats te bewonderen zijn voor eenieder.

Wees allen welkom, burgers en buitenlui om deze herdenking gratis te beleven van 21 april 2025 tot en met 5 mei 2025.

Onze werkgroep bestaat uit enthousiaste Veenestraatbewoners en werkt samen met o.a. De Oranje Nassauschool, Het Bakken, A1 Mediagroep, Museum Nijkerk, de Kruiskerk en Jaap Vermeer.

22 april - Bibliotheek Nijkerk

Leven met oorlog en de waarde van vrijheid

Vrijheid lijkt vanzelfsprekend, maar wat als je die dreigt te verliezen? Op dinsdag 22 april deelt generaal-majoor b.d. Theo ten Haaf zijn indrukwekkende ervaringen uit conflictgebieden zoals Bosnië, Irak en Afghanistan. Hij vertelt over de offers die zijn gebracht, de impact van oorlog en de waarde van vrijheid.

Met persoonlijke verhalen en historische voorbeelden laat hij zien waarom we vrijheid moeten blijven koesteren. Wat betekent vrijheid voor jou? En hoe zorgen we ervoor dat we die behouden?

Tijd: 19:30 – 21:30 uur

Kosten: Gratis voor leden, €2,50 voor niet-leden
Info en aanmelden: www.bibliotheeknijkerk.nl

25 april - Grote Kerk Nijkerk

Oranjeconcert, 80 jaar vrijheid

Het Christelijk Streekmannenkoor "Noord-West Veluwe" Nijkerk, onder leiding van dirigent Martin Mans, organiseert dit jaar een Oranjeconcert met het thema: '80 jaar vrijheid' in de Grote Kerk te Nijkerk. Martin Mans heeft ook dit jaar een aantrekkelijk en breed programma samengesteld. Tijdens dit concert zullen liederen gezongen worden naar aanleiding van 80 jaar vrijheid.

Voor de muzikale omlijsting van het Oranjeconcert zorgen: Arjan & Edith Post (trompet), Harmen van Es (orgel), Jan Lenselink (vleugel) en Wim de Penning (synthesizer). Het Ensemble van het mannenkoor en koorsolisten verlenen eveneens hun medewerking. U bent van harte uitgenodigd.

Aanvang: 20:00 uur.

De toegang is gratis. Ter bestrijding van de onkosten wordt er een collecte gehouden.

27 april - Vredeskerk Nijkerk

Vrijheidsdienst Vredeskerk Wij kiezen voor de vrijheid (Lied 311)

In het kader van 80 jaar vrijheid wordt op 27 april 2025 in de Vredeskerk een speciale Vrijheidsdienst gehouden. De dienst wordt geleid door krijgsmachtpredikant ds. Manoah Dangremond. Er is veel muziek en zang met medewerking van het koperkwintet 'Brasso'. In deze dienst wordt vrijheid in een breed perspectief geplaatst want vrijheid is niet te vangen onder één noemer. Tijdens de dienst zullen beelden vertoond worden van de bevrijding van Nijkerk afgewisseld met passende muziek en korte meditaties.

Je kunt een bloem meenemen naar de kerk. Na afloop leggen wij de bloemen bij het monument 1940 - 1945 tegenover de kerk.

Tijd: 10.00 uur - 11.30 uur
Kosten: Geen

29 april, 30 april en 1 mei

Vrijheid Verbindt: Ooggetuigen Toen en Nu Drie bijzondere avonden in de bibliotheek

Wat betekent vrijheid? En hoe ervaren ooggetuigen dit, toen en nu? De bibliotheek organiseert in samenwerking met Museum Nijkerk, Historisch Hoeflake, Oranjevereniging Nijkerkerveen, de Stad Nijkerk en documentairemaker Olaf Koelewijn drie indrukwekkende avonden rondom de documentaire die Olaf maakte op basis van de verhalen van ooggetuigen en veteranen uit Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken, die in de Stad Nijkerk zijn verschenen.

Tijdens deze avonden worden portretten vertoond van mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt en veteranen van recentere conflicten. Na de vertoning volgt een interactieve dialoog met regisseur Olaf Koelewijn, waarin thema's als vrijheid, verbondenheid en herdenken centraal staan.

- ◇ 29 april Bibliotheek Nijkerkerveen
- ◇ 30 april Bibliotheek Hoevelaken
- ◇ 1 mei Bibliotheek Nijkerk

Tijd: 19.30 - 21.30 uur

De toegang is gratis, maar aanmelden via [website Bibliotheek](http://website.bibliotheek) is gewenst. Kom luisteren, kijken en in gesprek gaan over de waarde van vrijheid - toen en nu.

2 mei - De Eshof, Hoevelaken

Muzikale uitvoering Dagboek van Anne Frank

Ter gelegenheid van 80 jaar bevrijding en 50 jaar Eshof brengt het Huygens Vocaal Ensemble/kamerkoor STAMPIJ op 2 mei 2025 een bijzondere muzikale uitvoering van het dagboek van Anne Frank. De uitvoering heet Annelies.

Dit moderne oratorium, gecomponeerd door James Whitbourn, is gebaseerd op het wereldberoemde dagboek van Anne Frank. Sopraansoliste en koor vertolken de gebeurtenissen uit haar leven, begeleid door klarinet, viool, cello en piano - instrumenten uit haar traditie.

De muziek roept op indringende wijze de vreugde, angst en hoop op die Anne gevoeld moet hebben. Bekende klanken, zoals een koraal, klezmermuziek, een hit van Vera Lynn en de klokken van de Westertoren, verweven zich met de compositie.

Dirigent: Hans Tijssen

Aanvang: 20:00 uur (zaal open 19:15 uur).

Adres: De Veenslag 16, Hoevelaken.

Kosten: €19,50 (excl. transactiekosten)

Tickets: www.50jareshof.nl

4 mei - Bibliotheek Nijkerk

Muzikaal herdenken: vrijheidsconcert

Op zondag 4 mei trappen we de zomerconcertreeks af met een bijzonder optreden, geheel in het teken van 80 jaar vrijheid.

Laat meevoeren door de sfeervolle klanken van Sam's Tunes (Anousha Baak & Levi Mulder), een akoestisch duo dat de essentie van 'coffeehouse' muziek tot leven brengt. Verwacht een unieke mix van pop, jazz en folk, doordrenkt met warme melodieën en inspirerende teksten.

Elke eerste zondag van de maand, van mei t/m september, geniet je van een muzikaal optreden in een ontspannen setting. Kom langs, geniet van prachtige live muziek en vier de vrijheid met ons!

Tijd: 14:30 uur (inloop vanaf 14:00 uur)

Toegang: gratis

4 mei

Dodenherdenking en stille tocht

Op zondag 4 mei staan we stil bij omgekomen oorlogsslachtoffers. In heel Nederland is het om 20.00 uur twee minuten stil.

De lokale Oranjeverenigingen en Comité 4 en 5 mei Nijkerk hebben daarnaast een voorprogramma met in de drie kernen een ceremonie en krans- en bloemlegging. Dit jaar is burgemeester De Jonge-Ruitenbeek daarbij aanwezig in Nijkerk. Voorafgaand aan de ceremonie loopt zij mee in de stille tocht (start 18:50 uur voormalig stadhuis Nijkerk).

Nijkerkerveen gedenkt op 3 mei (zie ook volgende pagina)
Iedereen is welkom bij deze herdenkingen.

Het volledige programma volgt in de krant en het gezamenlijke programmaboekje van de Oranjeverenigingen.

5 mei

Optocht historische legervoertuigen Keep them rolling

Ter gelegenheid van 80 jaar bevrijding organiseert het comité 4 en 5 mei Nijkerk een optocht van historische militaire voertuigen door Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk. In samenwerking met de lokale Oranjeverenigingen kunt u de voertuigen bezichtigen op de volgende locaties:

De voertuigen zijn van 10 tot 11 uur te zien op het feestterrein van Oranjevereniging Hoevelaken (Kantemarsweg) en van 12 tot 13 uur kunt u ze bekijken op het feestterrein van Oranjecomité Nijkerkerveen (Van Noortstraat/Winkelmanstraat).

Vanaf 14 uur is er een muzikaal omlijste optocht, die start vanaf het Willem Alexander plein in Nijkerk. Via de Oranjelaan en de Vrijheidslaan begeeft de tocht zich naar de parkeerplaats naast het oude stadhuis (Kolkstraat). Aldaar zijn de voertuigen te bekijken tot circa 16:00 uur.

De organisatie verwacht minimaal 30 voertuigen. Meer details over de route volgen later op de website Nijkerk Doet en Ontmoet.

5 mei - Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk

Creativiteit, beweging en historisch perspectief

Op 5 mei wordt in Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk het Bevrijdingsvuur ontstoken. Dit markeert ook de start van diverse activiteiten. Maak een fiets- of wandeltocht langs de vuren of hang je vredeswens in de vredesboom.

De routes beginnen op de ondergenoemde locaties en leiden langs bijzondere historische plekken uit de Tweede Wereldoorlog. Vanuit Hoevelaken voert de route via Nijkerkerveen en de Joodse begraafplaats naar Nijkerk, waar het Bevrijdingsvuur op het Molenplein wordt aangestoken. Je kunt op elke locatie starten en je eigen route bepalen.

Bij de startplekken kan iedereen een wens voor vrijheid en vrede ophangen in de vrijheidsboom. Aan het einde van de dag worden de bomen verplaatst naar de bibliotheken in de drie kernen, waar alle wensen nog te zien zijn.

De fietsroute en bijbehorende verhalen verschijnen in een handzaam boekje. De verhalen zijn ook te downloaden via een QR-code op het boekje.

Doe mee, beleef en herdenk.

Locaties & tijden:

- ◇ 't Veense Hart, Nijkerkerveen - 9.15 uur
- ◇ Molenplein, Nijkerk - 10.15 uur
- ◇ De Brink, Hoevelaken - 12.15 uur

Georganiseerd door: Lions Club Hoevelaken, Museum Nijkerk, Kreativiteitscentrum De Brink Nijkerk en Hardlooptgroep Bevrijdingsvuur. Deelname is gratis

5 mei

FLY BY historisch vliegtuig

Op 5 mei zal een North American AT6 Texan een fly by doen boven de Gemeente Nijkerk. Op dit moment zijn de tijden nog niet bekend.

Deze Texan is in 1942 gebouwd en was bedoeld als lesvliegtuig voor piloten. Er is dus een mogelijkheid dat Nederlandse piloten les hebben gekregen in een soortgelijk vliegtuig alvorens zij werden opgeleid voor B25 bommenwerpers in het Verre Oosten tijdens de Tweede Wereldoorlog.

3 en 5 mei

Herdenken en vieren in Nijkerkerveen**Zaterdag 3 mei – Dodenherdenking**

Op zaterdag 3 mei organiseert het Oranjecomité Nijkerkerveen voor de vierde keer de Dodenherdenking op het plein voor het Veense Hart. De herdenking wint steeds meer aan betekenis binnen de gemeenschap, met name onder jongeren. Dit jaar is ds. Leendert van der Sluijs een van de sprekers.

Maandag 5 mei – Bevrijdingsdag

Op Bevrijdingsdag staat Nijkerkerveen in het teken van muziek, sport en historie. De dag begint feestelijk met de aankomst van de lopers die het Bevrijdingsvuur uit Wageningen hebben opgehaald. Tegelijkertijd klinkt het startschot voor een fietstocht, georganiseerd door de Lionsclub Hoevelaken, die langs de drie kernen voert.

Op het Dorpsplein in Nijkerkerveen wordt het publiek getraakteerd op muziek van de **United Sisters**, een damesgroep die de sfeer van de jaren '45-'50 tot leven brengt. Rond het middaguur arriveert een indrukwekkende colonne van zo'n 30 historische voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog, waaronder een 25-ponder Houwitser.

Muziek liefhebbers kunnen genieten van een miniconcert door **Muziekvereniging Concordia**. Ondertussen wordt bij het Veense Hart gewerkt aan een cultureel eestfeest, waar inwoners met een migratieachtergrond hun eetcultuur delen.

's Middags is het tijd voor sportieve actie. De jeugd kan meedoen aan een **Kids Run** (1.500 meter), gevolgd door een **Bevrijdingsloop** van 5 km voor volwassenen. Beide lopen volledig door de bebouwde kom en deelname is gratis.

De feestelijke dag wordt afgesloten met een optreden van de **Blue Basement Bigband** uit Hoevelaken, die swingende muziek uit de jaren '40 en '50 speelt. Een perfecte afsluiting waarbij de voetjes van de vloer mogen!

Met dit gevarieerde programma viert Nijkerkerveen samen 80 jaar vrijheid.

5 mei - De Stuw Hoevelaken

Fototentoonstelling 80 jaar bevrijding

Op maandag 5 mei 2025 verzorgt Historisch Hoeflake in Dorpshuis De Stuw een fototentoonstelling. Het is de tentoonstelling die was voorbereid voor de viering van 75-jaar bevrijding, maar die vanwege Covid-19 geen doorgang kon vinden.

De tentoonstelling geeft een overzicht van Hoevelaken in de Tweede Wereldoorlog. Terwijl plaatsen in de omgeving al waren bevrijd, werd er op 19 april 1945 in Hoevelaken nog hevig gevochten. Het kostte het dorp, naast mensenlevens, onder andere de spits van de kerktoeren, die later is herbouwd, alsmede de molen, die definitief verloren is gegaan.

De tentoonstelling is vrij toegankelijk te bezoeken tussen 11.00 en 16.00 uur.

Foto: de restanten van de kapot geschoten molen.

10 mei - De Brink Hoevelaken 3e editie Vive Hoevelaken

Vive Hoevelaken brengt 15 kunstenaars samen in een Montmartre-achtige setting, waar ze demonstraties geven van schilderen, boetseren, tekenen en meer. De Franse sfeer wordt versterkt met muziek. De kunstenaars verwerken het thema 80 jaar vrijheid in hun werk, waarmee ze op unieke wijze de vrijheid herdenken.

Tijd: 12:00 - 16:00 uur

10 mei - Stoomgemaal Nijkerk

Bijzondere gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog op het Stoomgemaal Expositie

Foto: Zoals het gemaal toen was

De Vereniging Vrienden van het Stoomgemaal Hertog Reijnout wil op een bijzondere manier aandacht besteden aan een voorval dat zich afspeelde op het stoomgemaal in de polder Arkemheen, kort voor de bevrijding van Nijkerk op 20 april 1945. Ook zal er aandacht zijn voor de onderduik van het Joodse echtpaar Hans en Lore Lange in de molenromp naast het gemaal.

De toenmalige machinist Coos van As en de onderduiker Hans Lange hebben toen met een eenvoudige list kunnen voorkomen dat de Duitsers het gemaal vernielden. Wat die list was, wordt duidelijk wanneer deze actie compleet met Duitse soldaten wordt nagespeeld in een zogenaamd "re-enactment". Deze "re-enactment" wordt zo mogelijk twee keer uitgevoerd.

In het bezoekerscentrum wordt een expositie ingericht over het leven van Hans en Lore Lange en hun onderduik en gebeurtenissen in de polder uit de periode 1940-1945.

Uiteraard is het Stoomgemaal die dag ook in werking te zien, mede omdat het op 10 mei ook "Nationale molen- en gemalendag" is.

U bent van harte welkom!

Tijd: 10:00 – 16:00 uur
Toegang: gratis
Adres: Zeedijk 6, Nijkerk

5 mei

Activiteiten Oranjevereniging

Na de dodenherdenking (4 mei) in het van Reenenpark gaat rond 22.00 uur een 40-tal estafettelopers van start om in Wageningen het **bevrijdingsvuur** op te halen en dit dan hardlopend naar Nijkerk te brengen.

Op 5 mei 's morgens worden de lopers rond 10.00 uur bij Streams in de Kloosterstraat verwacht, waar het vuur wordt overhandigd aan de burgemeester.

Aansluitend is er een **bevrijdingsbrunch** in het restaurant bij Streams waar voor zover mogelijk iedereen welkom is. Hiervoor kunt u zich van te voren opgeven via onze website. LET WEL: het is gratis maar er is plaats voor maximaal 100 personen en vol is vol.

Vanaf 11.00 uur is er een **rommelmarkt** op het Plein. Heeft u nog spullen over van Koningsdag dan kunt u hier een kraam huren (via de website van de Oranjevereniging) om uw laatste spulletjes te verkopen. Tijdens de rommelmarkt wordt er voor muziek gezorgd en voor de jonge jeugd is er een springkussen en ook de orgelman is aanwezig om de vrolijke klanken van het draaiorgel te laten horen.

Om 19.30 uur begint het **bevrijdingsfestival** waar Nijkerkse koren en muziekverenigingen aan deelnemen. De definitieve locatie (de Kruiskerk of de Fonteinkerk) wordt later bekend gemaakt. De toegang is GRATIS.

Zie ook het Koningsdagboekje dat door de Oranjevereniging huis-aan-huis zal worden verspreid en de website: www.ovnijkerk.nl.

10 juli - Nijkerk

Feest op het plein

In het kader van 80 jaar bevrijding van Nijkerk verzorgen het Zeemanskoor Nijkerks Welvaren en het Nijkerks Stedelijk Fanfare Corps op donderdag 10 juli om 19.00 uur een spetterend optreden op het Plein in Nijkerk.

Zowel het Fanfarecorps als het Zeemanskoor zullen afzonderlijk, maar ook samen een heerlijk zomeravondconcert verzorgen, waarbij iedereen heerlijk mee kan swingen.

Wij hopen er samen een feestje van te maken!

Tijd: vanaf 19:00 uur
Toegang: gratis
Meer informatie: www.zeemanskoornijkerk.nl

Dit is een uitgave van de kerngroep 80 jaar vrijheid in samenwerking met o.a. de Gemeente Nijkerk, de Bibliotheken, Museum Nijkerk, Comité 4 en 5 mei Nijkerk, Nijkerk Cultuur & Creatief, de Lions Club, Oranjecomité Nijkerkerveen, Oranjevereniging Nijkerk en Oranjevereniging Hoevelaken.

Wij danken iedereen die een bijdrage heeft geleverd.

Disclaimer

Deze uitgave is met grote zorg samengesteld. De redactie heeft om redactionele redenen mogelijk ingezonden teksten of beelden bewerkt, weggelaten of ingekort. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Is uw activiteit niet genoemd in dit krantje? Breng het dan gratis onder de aandacht via:

Nijkerk Doet en Ontmoet:
www.nijkerkdoetenontmoet.nl

Lekker Nijkerk:
www.lekkernijkerk.nl

2 juni t/m 24 oktober - Israëlcentrum Nijkerk

Tentoonstelling**'Je bent er nog!'**

beleef de bevrijding vanuit de ogen van de Joodse Sallo

In 'Je bent er nog!' ga je mee terug in de tijd naar het jaar 1945, naar het feest van de Bevrijding! Je ontmoet Sallo, een Joodse jongen van acht jaar uit Kleindorp die tijdens de oorlog moest onderduiken. Je gaat met hem mee op terugreis naar zijn dorp. Daar is het een groot feest! De bewoners van Kleindorp vieren de bevrijding met vlaggen, slingers, feestelijke muziek en veel spelletjes. Toch is het in Kleindorp niet alleen maar feest. Samen met Sallo bezoek je zijn huis, de oude synagoge, het gemeentehuis en nog meer! Je ontdekt een andere kant van de bevrijding, eentje die leidt tot veel vragen...

In 'Je bent er nog!' beleef je de bevrijding vanuit de ogen van Sallo. Hoe was het voor Joden om terug te keren naar een wereld die zo anders was dan voor de Tweede Wereldoorlog? Hoe werden ze ontvangen? Hoe pakten ze het leven op, en kon dat wel? Het verhaal van Sallo symboliseert hoe het was voor Joden in heel Nederland, ook in Nijkerk, om terug te komen na de Holocaust.

De tentoonstelling 'Je bent er nog!' is een bijzondere en unieke ervaring voor jong en oud. Kinderen kunnen zo op een laagdrempelige manier kennismaken met een geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog die nooit vergeten mag worden.

Openingstijden: werkdagen 09.30 – 16.30, zaterdag 10.30-15.30, zon- en feestdagen gesloten
Toegang: Gratis
Adres: Henri Nouwenstraat 34 Nijkerk

